

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה הרי הן וכו' אמרינן. נ"צ עיין פ' אלו מציאות דף כג: (צ) ד"ה אינן צרי וכו' והאי מעשה דהעלאה לאו:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א רש"י ד"ה מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול וכו' אבל נתכוון לשום שחיטה בעלמא כשר. ג"כ עיין ראש יוסף לפר"מ:

מוסף רש"י

למחשק בקדשים
שחט קדשים ולא כזונה
אלא כמתעסק בדברים
אחרים (זבחים מז). וא:
מתעסק בסכין לחמון דבר
אחר ושחט בזמת קדשים
(מנחות קי). זו ביידינו
היא. למאזל לכין דעמו
(שם) ראה זאת כבר ידענו
אפוא ומיזה מזה הוא
דנפקא לן ולא עיבוד
(זבחים שם).

רבינו גרשום

אמר ליה מחשבתה גרדיתא
לא במעבד קו דרדיא קו
מחשבתו מחשבת: ואותיה:
לצפון ושחטה כלומר
שחיטתו צפון בעשיו
מדיאתיה לצפון איכותו
איכותו ליה כלומר לשום
עולה שרדנה לישחוט
בצפון: ואן דילמא קידם
דלא איתרמי ליה בדרום
והטמן חיל איתיה חשבו
דלא חשבוה עולה: ואן דמי
אמר דחא זימנא למה
לימרי פסע אחת. חשבו
הכימנא כלומר שפדנה
לשוחטין שהיו מרקיבין
ושוטחין לייבשן שישחוט
הן הרוח רגל עליון לא
אינו בכי יתן כלומר דלא
נחכות לאו אלא בעינן
לדעת. ואם נתחכן כל
הרי זה בכי יתן. כלומר
אם נתחכן לשם (ומישרש)
(והורשן). ואם נגע בכי
שרץ טמאין דדמו כמו
שנותן עליון מבשר. העולם
לאו חשיו רוב: ואם
שנו דאניו בכי יתן אלא
שחף בהן בעשיו
הטל דלא גלו ודעתיה
דינאה ליה בטל ששליחם
היתה מחשבתו
נכרת מתוך מעשיו אלא
היפך עליהן ורעשו מעשה
דכשיו שני מחשבתו נכרת
מתוך מעשיו דגלו ודעתיה

ואין להן מהשצה. כגון מנא לקליפת אגוז כמו שהיה^(א) וחשיב עליה למד או אפילו מדד זה אלא שלא עשה זה מעשה לשם כליה ואם בן דעת חשב עליהן טמאין במהשצה דתנן (כלים פכ"ה מ"ט) כל הכלים יורדין ליד טומאתן במהשצה: **מהשצה** גרידא לא קא מציעיא ליה. דשמעי' ליה הא: **ממנו** יורדים מן טמאין.

ליה הא: מחשבתו ניכרם מסוך מעשיו.
 לפי ראות עיניו אצל אין אנו יודעין
 אם עשה מעשה זה לשם מחשבה זו:
 ואחיוהו לצפון. ולא אמר על שם כך
 אני מויליח להם כשם לפי שאינה כה
 גדרוס: או דלמא מקום הוא דלא
 איחרמי ליה. לא גרלה בעיניו מקום
 הראשון: מפני הכנימה. כולו"ש
 שפולים ועדשים כמו ותיי הכנס
 (שמות מ): אינן צבי יוסן. דלא יחא
 ליה בהאי טל ולא הוה הכשר להורידן
 לדי טומאתן אם יגע בהם שרץ לאשר
 זמן דבעינן ר' יוסן דומיא דכי יתן
 דרחא ליה: ואם נתכוין לכך. בין
 בשעת העלאה ובין לאחר מכאן קודם
 שיגב הטל מעליהם: הרי הן צבי
 יוסן. דהכי (א) אמרינן בדוכתא
 אחרייתא עודה הטל עליהן ושמה
 הרי הן צבי יוסן ואע"פ שלא נתכוין
 קודם לכן כשראה שמה: העולם
 חש"ו. מפני הכנימה: אע"פ שנתכוין
 לכך. לאחר שירדה הטל עליהם:
 אינן צבי יוסן. שאין מחשבתם
 מחשבה והכשר במחשבה תלוי והא
 מעשה (ב) דעלייה לאו מעשה הוא
 דמפני הכנימה העולם: לא שנו.
 ודאפילו נתכוונו לא הוא כוונה: אלא
 שלא היפך זהו. לאחר שירד הטל
 עליהם מלד לא כדי שיפלו עליהם מלד
 אחר: אלא היפך כהן. דמעשיו
 מוכיחין שאע"פ שלא פירש מחשבתו
 הואיל ויכיר שדעתו לכך הרי הן צבי
 יוסן דאי בשפירש מחשבתו בשעת
 מעשה לא אינטיק רבי יוחנן לאשמועינן
 דהא בדיחא תנן דיש להן מעשה:
 הכי קא מביעא דאורייתא או דרבנן.
 הא דאמרינן ויחשמי מרבית
 מחשבתו ניכרם מתוך מעשיו היא
 מחשבה כאילו פירשה בשעת מעשה:
 דאורייתא היא. וסמכין עלה אפילו
 לקולא כגון בעיין דלעיל בדיחא עולה
 מדרוס לצפון ומכשרי: או דרבנן.
 היא וחומרא בעלמא הוא דאמור
 רבנן ניהוי מעשה וכי היפך זהו ניהוי
 הכשר אבל מחשבתא לא הוי מעשה
 וגבי עול דקולא היא לא אמרו כי
 שלא אמרו חכמים דצריהם להקל

מדברי תורה דנמצאו עוקרין אלף להחמיר ולעשות סייג: יש להן **מעשה**. אם עשו מעשה מוכיח על מחשבתן ופירשו שעל דעת כן עושים וכדפרשין לעיל^א שהיה עולה ללפון ופירש שמפני שדרוס פסול לה הוא מביאה ללפון: ו**סיבצוי** ליה **מחשבה**. שחיטה גרידא ופירש לשם עולה וסחיטה לאו מוכיח על המחשבה הוא שכל השחיטות שוות: **הכי קא מביצוי** ליה. אלא דמן (כלס פ"ז מט"ו) שכל חקיקת אלון ורמון יש להם מעשה: **דאורייתא** היא. וסמכין עלה גבי שחיטת עולה ומכשרינ^א: או **דלמא דרבנן** הוא. וחומר^א הוא דאחמור רבנן לשוויה כלי ליעמא אבל גבי עולה דקולא הוא לא: **מדיבנן** יש לו. ולחומר^א ויגבי היפך בהם דהשקין: **מאורייתא** אין לו. וגבי צביין קמייתא דעולה לא סמכין עלה: **מנין למחשקא קדיש** **הוא פסול**. כלומר מנין למחשקא פסול בקדישים כגון שחיטה א' אבל נחבין לשום שחיטה צבמלא כשר אלא שלא עלה למדיש שמאזה להנחבין ואני שאלתי לעבד מנין שחס לא נחבין **עוד כוכבים**. אפילו הלכתה ואחרים רואין אותו: ו**מעמאה במשא**. בג' ישראל לנורך עודד כוכבים אקורה בהגאה שקסם מחשבת עודד כוכבים **לעבודת כוכבים**. במין ישראל קא מיירי. ויך דוקא דמתניין הכי ד' מתניין דלא כרבי אליעזר אלא לא אכשרין ליה ל' למדיק דממלא ש"מ"א להלכתא כבדרייתא דמתמייע על הי דוקא דמתניין ליה: **שחיט** מן. ידשר טבלים וצני ממוזים: כסדר ורעים שינוי אומר היה רבי אליעזר פת כן שכתב מין: **כספרי קוסמין**. וביאי הבעל דלשם עבודת כוכבים וכתבו

יג.

עין משפט
נר מצוה

צא א מ״י פ״א מהלכות
פסולי מוקדשין הלכה
ו:
צב ב ג מ״י פ״ד
מהלכות
שומתא
אכלין הלכה ב:
צג ד ה ו מ״י שס ופ״א
מהלכות
פסולי
מוקדשין הלכה ו:
צד ז מ״י פ״א מהלכות
פסולי מוקדשין הלכה
ג:
צה ח מ״י פ״ב מהלכות
שחר אבות העומאה
הלכה י ופ״א מהלכות
שחיטה הלכה יא טוש״ע
י״ד סימן ב סוף א:

תורה אור השלם

1. וְשַׁחַט אֶת בֶּן הַבֶּקָר
לִפְנֵי י' וְהִקְרִיבוּ בְנֵי
אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם
וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּקְרָא א ה'
2. וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבֶח
שְׁלָמִים לַיהוָה לְרִצְוֹנְכֶם
תִּזְבַּחְתֶּם: וַיִּקְרָא יט ה'

לעזי רש"י

כרצונ"ש [קרצונ"ש].
חרקים קטנים.

שיטה מקובצת

א מעשה בן עמרם אשר
 עשה כן מדעש לשם לל
 און יורדו לתורה לל ואם
 כן דעת משה **ב** לא נראה
 בנינו מקום הראשון
 פניו הדי' **ג** אעפ"י
 שמכונן לכך לאחר
 העלאתו
 אינו כפי יותן **ד** לא
 שנו אר קרתי אפילו
 נתחננו: **ה**
 מוכיחין
 ואעפ"י שלא
 פירש: **ו**
ז לא אדמרינן שמעון
 עולה מדרו לשפת
 קולא [הוא] ומשכרין
 גבי
 (אדריב): **ח**
 שחיתו עולה
 ילי: **ט** ולחומר און
 בלש **י** הדין
 עכבות כוכבים כחבין
 והי' **יא** הדין שיש שאין
 כחוק חן מחשבת:

רבינו גרשום (המשך)

וידעתו להו בלט שלעיתין
 לו צאר ללביע קא
 ודאו לו 6 לראש
 מבכיעה ליה (הא) כי קא
 מבכיעה ליה דאורייתא; א
 נבבן כלומר (הא) יוש
 קעשה דאורייתא או
 דרבנן, מחשבתו נכרת
 מתוך מעשיו מדאורייתא
 אן לו כלומר נגן
 השתלעה פירושו חל מפני
 ההכנימה והיפן בהן; מניין
 להטעם קעשה השטור
 כלומר שנתכוון לשחול
 שום דבר ושחם בקדשים
 וטאת או עולה אינו
 נכשר דע שיתבאר להשיטה
 שנה' ושחט את כן
 חבא' אמר לו כן
 בדינו שחיתות קדשים
 צריכי כנה אלא לעכב
 עשיתם כהן אלא
 משפילם כהן אלא
 מכרן לשום שחיה מגלן;
 לית' לרעונם (אחזכרון)
 לעולם וכו' שחט אשח
 וטאת או אשח או עולה
 אלא מקריבן אותו בעי
 אלא מכין אותו דע שיאמר
 ודע: אמר: דלא כר'
 ורעו דאחי דר' אצירור
 האמר אתם מחשבת עובר
 סוכסוכי לעבורת סוכסוכי
 כלומר רעו דאחי דר' אצירור
 ורעו דאחי דר' אצירור

חרש שוטה וקטן כו' פריך ויורכי מעשה שלהן על מחשבתן דמיני
ממן העולם חרש שוטה וקטן כו' וקלם תימה מה מקשה דבתחלת
סוגיא דריש מקראי דאין תרומתן תרומה דבר אל בני ישראל ויקחו לי
תרומה פרט לעובד כוכבים מאח כל איש פרט לקטן אשר ידבנו פרט

ואין להן מחשבה אמר ליה מחשבה גרירתא לא קא מיבעיא ליה כי קא מיבעיא ליה ⁶מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו כגון דהוה קיימא עולה בדרום ואתיוה בצפון ושחטה מאי מדאתייא בצפון ושחט איכוין לה או דלמא מקום הוא דלא איתרמי ליה הא נמי אמרה רבי יוחנן חדא זימנא דתנן ⁷המעלה פירותיו לגג מפני הכנימה וירד עליהם טל אינן בכי יותן ואם נתכוין לכך הרי הן בכי יותן העולם חרש שוטה וקטן אף על פי שנתכוונו לכך אינן בכי יותן מפני שיש להן מעשה ואין להן מחשבה וא"ר יוחנן ג'ל"ש אלא שלא היפך בהן אבל היפך בהן הרי זה בכי יותן הכי קא מיבעיא ליה דאורייתא או דרבנן רב נחמן בר יצחק מתני הכי א"ר חייא בר אבא בעי רבי יוחנן קטן יש לו מעשה או אין לו מעשה אמר ליה רבי אמי ותיבעי ליה מחשבה מאי שנא מחשבה דלא קא מיבעיא ליה דתנן אין להן מחשבה

בעא מיניה שמואל מרב הונא.

א ליה דאורייתא או
להן מעשה ואפילו
חשבה ואפ' מדרבנן
מעשיו מדאורייתא
בעא מיניה שמואל
עסק בקדשים שהוא
את בן הבקר שתהא
אמר לו זו בדינו היא
לרצונכם תזבחוהו
ג' שחיטת עובד
ה במשא: גמ' נבלה
תנא א"ר חייא ברבי
רבי אליעזר דאי ר"א
עובד כוכבים לעבודת
הי הכי קתני שחיטת
הא דמין לעבודת
דת"ר שחיטת מין

משמע שהיה שמואל קטן
מרב הונא וכן דריש גיטין (דף ה.)
ובפ' יש בערכין (ערכין טז:) הו' יתיב רב
הונא ותייב בר רב קמי שמואל
משמע כתלמיד היושב לפני רבו
וצפרק קמא דגיטין (דף יא:) יתיב רב
הונא קמי רבי ירמיה ורבי ירמיה
חזירו של רבי זירא הוה כדמוכח
בגדה (דף כג.) צעא מיניה רבי ירמיה
מרבי זירא כו' עד כאן הביאו רבי
ירמיה לרבי זירא לידי גיחוך ולא גחך
ורבי זירא תלמידו של רב יהודה
דהו' משתמיט מיניה למיסק לארעא
דישראל ורב יהודה תלמידו של רב
שמואל והיה קורא רבי ירמיה לרב
הונא דרדקי (גיטין דף יא:) ויש לומר
דמרי רב הונא הו' ומיחו ההוא
דערבין (דף טז:) על כרחך תלמידו של
רב הוה כדמוכח התם:

פפת כותי יינו יין נסך
רותיו טבלין וי"א אף
בניו

לרצון אפילו מתכוין לחתיכה כגון לנעלה צותל כדמוכה צפרק ז' (לקמן לא.) עד שיתכוין לחתיכת סימנים ונראה דהאי מתעסק בקדשים היינו דמתכוין לחתיכת סימנים ולא לשם זביחה דבחולין כשר ובקדשים פסול ועוד יש מתעסק אחר כגון של קדשים שסבור שהוא חולין ושחטו דפסול טעמם מתעסק כדאמרין בזבחים בסוף פרק ז' ש"ס (דף מ:): דמאם חולין פסולה ותרווייהו מושחט את בן הבקר נפקא^א: **פִּירְתָּהּ פַּת בֹּרֵת**. בפירקין דרבי אליעזר (פ' לה) יש דעורא וורוצבל בן שאלתיאל ויהושע בן יהואדק נידו אותן בשלש מאות כהנים ובשלש מאות מינוקות ובשלש מאות ספרי תורה והיו תוקעין והלויים משוררים ומסיימים בה מנחן אמרו כל האוכל פת כותי כאילו אוכל בשר חורסי: נכריס

עסק בסקין להגביו או לזורקו ושחט בקדשים שלא נמכוין לשם
ועלים לשם חובה: זו זבידנו היא. מקרא זה הייתי יודע ומכאן אנו
פסול: לרנוכסס תזכורו. שנה עליו הכתוב לעבד: **בַּתִּנִּי שְׁחִטָה**
אֶת [ע"פ] פריך פשיטא: **בְּבֹאֵהָ אֶת**. לקמן בהשוחט (לח): דלפני שחטה
לעבודת כוכבים: **וְאִם מִתְּנִי הִיא שְׁחִיטָה עֹבֵד כּוֹכָבִים וְנָלָה הִיא דְּמִין**
מִיָּנָה ולסיועיה לתנא דברייתא ורבי אמי לא פליג אדרבי חייא דודאי
ינין לה דמדקרי ליה נבלה ש"מ מותרת בהנאה: **תִּנִּינָה לֵהָ דֵּס־ר**.
וכ"ש דעובד כוכבים והא מתניתין מיהא בישראל קיימא מדקאמר פירותיו
בכשר חזיר במסכת שביעית (פ"ח מ"י): **ספרי**. תורה נביאים וכתובים
כזשי נמי אמרינן במסכת גיטין (דף מה): ספר תורה שכתבו מין יסף:

הכי קתני מתניתין שחיטת נכרי וכו' הא דמין לעבודת

(א) נראה דג' רבינו היה בגמרא ו' לא קמבעי ליה כי קמבעי ליה דאורייתא וכו'.